

الماضي الشهودي

هي الصيغة التي تفيد أن المتكلم قد شاهد الحدث أو الفعل لحظة وقوعه أو تأكد من وقوعه بأي وسيلة من وسائل التأكد.

وتتكون هذه الصيغة من:

الفعل + لاحقة الماضي الشهودي (دي) + اللواحق الشخصية.

اللواحق الشخصية الخاصة بصيغة الماضي الشهودي هي:

بن م

سن ك

أو -

بز ك، ق

سز كز

اونلار لر.

الضمير	كل	اوقو	ياز	وير
بن	كلدم	اوقودم	يازدم	ويردم
سن	كلدك	اوقودك	يازدك	ويردك
او	كلدى	اوقودي	يازدي	ويردى
بز	كلدك	اوقودق	يازدق	ويردق

سز	گلدیگز	اوقودیگز	یازدیگز	ویردیگز
اونلر	گلدیلر	اوقودیلا	یازدیلا	ویردیلا

نفي صيغة الماضي الشهودي

يتم نفي صيغة الماضي الشهودي بوضع لاحقة النفي (ما) بعد الفعل مباشرة. كما هو موضح في الجدول التالي:

الضمير	گل	اوقو	ياز	وير
بن	گلمدم	اوقومدم	یازمدم	ویرمدم
سن	گلمدك	اوقومدك	یازمدك	ویرمدك
او	گلمدی	اوقومدی	یازمدی	ویرمدی
بز	گلمدك	اوقومدق	یازمدق	ویرمدك
سز	گلهدینگز	اوقومدینگز	یازمدینگز	ویرمدینگز
اونلر	گلمدیلر	اوقومدیلا	یازمدیلا	ویرمدیلر

الاستفهام مع صيغة الماضي الشهودي المثبت

في حال الإستفهام مع صيغة الماضي الشهودي المثبت يتم وضع لاحقة الإستفهام " مي " بعد اللواحق الشخصية، كما هو موضح في الجدول التالي:

الضمير	گل	اوقو	ياز	وير
--------	----	------	-----	-----

بن	گلدیمی؟	اوقودیمی؟	یازدم	ویردم
سن	گلدئمی؟	اوقودئمی؟	یازدئمی؟	ویردئمی؟
او	گلدیمی؟	اوقودیمی؟	یازدیمی؟	ویردیمی؟
بز	گلدکمی؟	اوقودقمی؟	یازدقمی.	ویردکمی؟
سز	گلدیگزمی؟	اوقودیگزمی؟	یازدیگزمی؟	ویردیگزمی؟
اونلر	گلدیلرمی؟	اوقودیلرمی؟	یازدیلرمی؟	ویردیلرمی؟

بو ائئاده ازنیکمید دریاسنه جاری اولمق خصوصیدر که گورولمکه گیدیلدی

وبو ائئاده ازنیکمید دریاسنه جاری اولاجق صابانجه گولی وسقاریه صویى ایچون حفر اولیناجق خندق اوستنه صدر اعظم سنان پاشا حضرتلری کندولر بالذات رأى العين گورمک اقتضا ایلدوکی پایهء سریر اعلایه عرض النوب اذن همایون ایله صدر اعظم حضرتلری قاپودان حسن پاشا باشتارده سنه گیروب و سردار فرهاد پاشا وآناتولی قاضی عسکری علی شلبی افندی ودخی ارکان دولتدن لازم اولاتلر امور مهمه کورمکه معا گیتمک فرمان اولندی. صالی گون دیوان عالیدن قالقدیغی گیبی چکدیروب گیتدیلر. الله تعالى دشوار ایشلرن آسان ایلوب خیر وسعادتله عودت میسر اوله.

وخصوص مزبور محلنه واریلوب علی التفصیل اوچ گونده اهالی ومعمران ومهندسین عالم اولاتلر ایله گوریشلوب تمام احسن وجهله مساحه وتخمین صحیح اولنوب مفصل ومشروح پایهء سریر عالم مصیره عرض اولندقدہ سعادتلو عالم بناه حضرتلرینک مسامع علیه لرینه بعضی اعیان سعادت لسانندن اخبار غریبه واصل اولمغله بویورلمش که "ترك أهم واشتغال بهمهم حماقتندرن. دین و دولته لازم اولور مصلحت دکلدن. فقراء مملکت وضعفاء رعیت محنت ومشقت چکوب انواع شدانند ظلم ایله کار و کسب ایتمک لازم دکلدن. مهماتنگ اهمی طونانما گمیلرن یاپدروب اتمام وتکمیل ایتمکدر. شمديه دك اودون نیجه اولی گلدیسه ینه آنوگ اوزرینه عدل و داد ایلمک واجبدن." دیو بیورمشلر... صدر اعظم حضرتلرینک کندو بقاء عزتی ایچون چالیشدوغي قصد و سعیی بو وجهیله تأخیر اولنوب رأیی باطل اولدی.